

Postadres Postbus 24, 9410 AA Beilen
Telefoon (0593) 53 92 22
Internet www.middendrenthe.nl
E-mail gemeente@middendrenthe.nl

Bezoekadres
Beilen Raadhuisplein 1
ma, di, vr 8.30 - 12.00 uur
wo 8.30 - 16.00 uur
do 8.30 - 20.00 uur
Smilde Hoofdweg 24
ma, do 8.30 - 12.00 uur
Westerbork B.G. van Weezelplein 10
di 8.30 - 12.00 uur

Aan de leden van de gemeenteraad
en het college van
Midden-Drenthe

Datum: 31 maart 2015
Behandeld door: Allard Gunnink
Zaaknummer: 287015
Onderwerp: Bestuurlijke verhoudingen en aanbevelingen raadsonderzoek

Uw brief van:
Uw kenmerk: /
Bijlagen: 1
Verzonden op: 31 maart 2015

Geachte dames en heren,

In november 2014 heb ik u in een brief de plannen uiteengezet om te komen tot verbetering van de bestuurlijke verhoudingen én tot uitvoering van de aanbevelingen uit het raadsonderzoek over bijstand en re-integratie. Ook na die tijd heb ik nog enkele keren per brief/e-mail informatie gegeven.

Met deze brief geef ik aan die informatievoorziening een vervolg. Daarvoor zijn twee directe aanleidingen.

In de eerste plaats heeft de Galan Groep de eerste ronde gesprekken met raads- en collegeleden afgerond en een advies gegeven over de vervolgaanpak.

In de tweede plaats heeft het college - door middel van een concrete bestuursopdracht aan de organisatie – een duidelijke stap gezet in de uitvoering van de aanbevelingen uit het onderzoek.

I. Bestuurlijke verhoudingen

Eerste ronde gesprekken

Met ondersteuning van de Galan Groep zijn we als raad en college aan de slag gegaan, tot nu toe vooral door middel van gesprekken van de Galan Groep met één of enkele personen. Er hebben op die manier gesprekken plaatsgevonden met alle raads- en collegeleden.

De afgelopen weken heeft de Galan Groep de stuurgroep, het college, de fractievoorzitters en de raad verteld over de uitkomsten van die gesprekken. Ook heeft de Galan Groep voorstellen gedaan voor het vervolg.

Ik ben blij met de conclusie dat de eerste ronde gesprekken ruimte geeft om stappen vooruit te zetten en te werken aan onze omgangsvormen en het wederzijds respect.

Het stemt mij ook positief dat de bereidheid om daaraan mee te werken in vrijwel alle raadsfracties en in het college aanwezig is. Ik heb er alle vertrouwen in dat we, onder andere door de inzet van dit traject, daadwerkelijk en gezamenlijk verbeteringen aanbrengen in onze bestuurlijke verhoudingen. Daarmee bouwen we aan het vertrouwen van de bevolking in de lokale overheid én we bouwen aan onderling vertrouwen, zonder de politieke verschillen uit het oog te verliezen.

Vervolg

Het vervolg omvat een aantal parallelle trajecten, alle begeleid door de Galan Groep.

In de eerste plaats gaan de fractievoorzitters in een interactieve werkconferentie aan de slag met de het thema 'spelregels en gedrag'.

In de tweede plaats gaat een klankbordgroep van met name nieuwe raadsleden in net zo'n werkconferentie bezig met het thema 'duale samenwerking'.

In de derde plaats gaat het college, ondersteund door de ambtelijke organisatie, werken aan het thema 'informatievoorziening en werkwijze', ook in de vorm van een werkconferentie.

Uiteindelijk willen we dit hele traject dan afronden met een gezamenlijke conferentie van raad en college waarin we conclusies trekken en afspraken maken. Die laatste conferentie benadrukt en waarborgt de betrokkenheid van alle raads- en collegeleden.

II. Bijstand en re-integratie

Onderzoek Necker van Naem

Op verzoek van de raad heeft het bureau Necker van Naem onderzoek gedaan naar het beleid in onze gemeente op het terrein van bijstand en re-integratie. Dat onderzoek leidde tot een aantal aanbevelingen. Zowel de raad als het college hebben die aanbevelingen overgenomen. De volgende stap is dat raad, college en organisatie die aanbevelingen om gaan zetten in de praktijk van alledag – in beleid en uitvoering.

Recent heeft wethouder Lohuis de commissie Zorg en Welzijn mondeling bijgepraat over de voortgang. Daar sluit ik in deze brief op aan.

Bestuursopdracht

College en management hebben de afspraak gemaakt om, wanneer ze met een beleidsvoorstel aan de slag gaan, dat te doen op basis van een bestuursopdracht. In zo'n bestuursopdracht geeft het college de organisatie een concrete opdracht mee, met een planning en met (financiële) randvoorwaarden. Dat schept naar het college en naar de organisatie duidelijkheid: naar het college als opdrachtgever, naar de organisatie als opdrachtnemer.

Bij deze brief treft u zo'n bestuursopdracht aan, met als titel "De basis op orde". Ik geef daarbij een korte toelichting.

Aanleiding

Zoals hiervoor gezegd: de eerste aanleiding voor de bestuursopdracht zijn de aanbevelingen over bijstand en re-integratie.

Er is nog een tweede aanleiding die aan de basis ligt van deze bestuursopdracht, namelijk de transities in het sociale domein. Als gemeente zijn we vanaf 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet, de Wmo en de Jeugdzorg. Die verantwoordelijkheid houdt ook in: verantwoordelijkheid voor veel meer uitvoerend werk. Dat maakt het nodig om dat werk goed te organiseren, de werkprocessen in te richten en die te beschrijven, de (digitale) informatievoorziening op orde te hebben enzovoort.

Daarbij maken we tegelijk gebruik maken van de aanbevelingen over bijstand en re-integratie.

Uitwerking in twee delen

In de bestuursopdracht maakt het college onderscheid tussen politiek-bestuurlijke onderdelen aan de ene kant en de bedrijfsvoering aan de andere kant. Hoewel de grens niet 100% scherp te trekken is, is het onderscheid goed bruikbaar bij deze aanpak.

Politiek-bestuurlijk

Maatwerk

Centraal in het onderzoek naar bijstand en re-integratie stond het begrip maatwerk. We zeggen als gemeente dat we maatwerk leveren, maar wat bedoelen we dan eigenlijk? Betekent maatwerk dat er helemaal geen regels gelden? Of andere regels? En hoe kun je resultaten laten zien van maatwerk? Hoe ligt de verhouding tussen maatwerk aan de ene kant en een overheidsorganisatie die navolgbaar is aan de andere kant?

Uiteindelijk komen de antwoorden op deze vragen in werkprocessen terecht. Maar we gaan vooraf als raad, college en organisatie op zoek naar een gemeenschappelijke opvatting over wat maatwerk is en hoe we daar in onze gemeente mee omgaan. Daarvoor zetten we een aparte werkbijeenkomst in.

Re-integratiebeleid

Het tweede onderwerp waarvoor raad en college verantwoordelijkheid dragen, is het voorbereiden en vaststellen van actueel re-integratiebeleid. Dat gaan we doen door middel van een gewoon beleidsproces met als start een werkbijeenkomst, gevolgd door een opiniërende en een adviserende ronde.

Bezwaarschriften en klachten

Op het grensvlak van bestuur en bedrijfsvoering ligt de afhandeling van bezwaarschriften en klachten. Vanuit de aanbevelingen uit het raadsonderzoek vindt het college het onderwerp wel zo belangrijk, dat het college bestuurlijke betrokkenheid organiseert. Rode draad van de aanpak is om zoveel mogelijk uit de formele processen te blijven maar tegelijk volstrekt transparant en navolgbaar te zijn over wat er in goed overleg met de inwoners wordt opgelost.

Bedrijfsvoering

Ook in de bedrijfsvoering gaat de organisatie aan de slag met de aanbevelingen uit het onderzoek. Die aanbevelingen sluiten overigens goed aan bij de ontwikkeling van de organisatie die op dit moment onder leiding van onze directeur plaatsvindt. U leest daar ook wat over terug in de bestuursopdracht. Bovendien past het herijken van de werkprocessen e.d. bij dit moment, nu we gestart zijn met veel nieuwe taken (transities).

In de bedrijfsvoering besteden we ook aandacht aan het op orde krijgen en houden van onze digitale informatievoorziening. U kunt daarbij bijvoorbeeld denken aan de gegevensuitwisseling via Suwinet, in het sociale domein. Uit onderzoek van het Ministerie in 2014 bleek dat de organisatie een aantal zaken nog onvoldoende geregeld had. Ook dat zal onderdeel zijn van de verbeteringen in de bedrijfsvoering.

Externe begeleiding

Zowel het management van de organisatie als het college hechten er in dit traject veel waarde aan dat zij zich laten spiegelen en adviseren door externe deskundigen. Dat ligt, voor zover ik dat kan nagaan, in de gemeenteraad niet anders. En ik kan die benadering alleen maar onderschrijven. Dat heb ik in mijn eerste brief, eind 2014, ook al aangegeven. Het getuigt naar mijn mening bovendien van professionaliteit van het management en de medewerkers om die kritische toets op de eigen organisatie te laten plaatsvinden.

III. Kosten

Tot slot: de externe ondersteuning kost geld. Dat geldt zowel voor de bestuurlijke verhoudingen als de uitwerking van de aanbevelingen van het onderzoek.

In de bestuursopdracht staat daarvoor een dekkingsvoorstel: deels uit de personeelsreserve en deels uit het rekeningresultaat.

Het is de bedoeling om de formele besluitvorming daarover te laten plaatsvinden in de raadsvergadering waarin de jaarrekening aan de orde komt.

IV. Tot slot

De aanpak zoals die hiervoor beschreven staat, vraagt een forse inzet van u als raad en college en ook van de ambtelijke organisatie. Ik ben me ervan bewust dat de planning van activiteiten hier en daar op problemen kan stuiten, onder andere omdat het gewone werk ook doorgaat. Als dat tot enig uitstel leidt, dan zij dat zo. De kwaliteit van de te bereiken oplossingen is belangrijker dan de snelheid waarmee we die realiseren. Daarbij blijft wel het streven om dit traject vóór de zomervakantie 2015 af te ronden.

Met vriendelijke groet,
de burgemeester van Midden-Drenthe,

T. Baas